

Aan de Stichting NMD
t.a.v. de heer J.W Groot

c.c. voorzitter Raad van Toezicht
de heer P. ten Kroode

Betreft: grote zorgen over onmiddellijke invoering van de Nederlandse PCR Cement

Amsterdam, 1 mei 2023

Geachte heer Groot,

De Stuurgroep Betonakkoord heeft vernomen dat de Stichting NMD de Nederlandse PCR Cement heeft gepubliceerd en dat deze met onmiddellijke ingang - zonder overgangsregeling - van kracht is geworden voor de LCA-berekening van cement en daarmee (impliciet) voor de MKI berekening van beton en betonproducten.

Wij verbazen ons over deze gang van zaken. Wij juichen een voortvarende aanpak in zijn algemeen toe maar in dit geval niet, en wel om de volgende redenen:

1. U heeft wel gereageerd op onze brief, verzonden per email d.d. 17 oktober 2021, waarin wij vragen hebben gesteld over het voornemen tot invoering van de nieuwe PCR Cement methodiek, maar daarin heeft u zeker niet alle vragen beantwoord. We beseffen dat de PCR methodiek gestoeld is op een weloverwogen, in Europees verband overeengekomen LCA systematiek die de gehele keten meeneemt, maar aan de toepassing daarvan kleven diverse beleidsmatige bezwaren. Alvorens een beslissing tot invoering te nemen, hadden we op zijn minst overleg willen voeren met u. In het voorbereidingsproces heeft u ons niet actief betrokken.
2. Een plotselinge invoering van de PCR Cement creëert een ongelijk speelveld. Degenen die hun MKI al hebben laten opnemen in de NMD database kunnen dat profiel in de markt blijven gebruiken, terwijl een vergelijkbaar product dat er nog niet in staat maar nu een aanvraag daartoe doet, met de nieuwe PCR methodiek moet rekenen. En dat scheelt aanzienlijk in het milieuprofiel. De op aandringen van RWS uitgevoerde impactanalyses laten zien hoe groot dit verschil is. In de MKI-waarden van traditioneel en innovatief beton ontstaan dusdanige verschuivingen, dat de milieuvoordelen van diverse innovatieve betonproducten voor een aanzienlijk deel worden tenietgedaan. Dat heeft grote repercussies voor de verduurzaming die door de koplopers in de betonsector is ingezet en motiveert hen niet om door te gaan met vernieuwen.
3. Er is ook een PCR Beton afgerond, maar de introductie daarvan is blijkbaar op een ander moment. Ditzelfde geldt voor de op komst zijnde herziening van de MKI op basis van nieuwe inzichten en keuzes in de LCA systematiek. Kortom, als alles doorgaat moet achter elkaar telkens weer een andere berekeningsmethodiek worden toegepast. Dat werkt voor het proces van verduurzaming in de betonsector zeer verstorend. De Stuurgroep is van

mening dat als er wijzigingen moeten komen in de MKI berekening, deze in één keer worden doorgevoerd en gaan gelden voor alle milieuprofielen. Ook van de producten die al in de database zitten. Alleen dan behouden we een gelijk speelveld. En maken we de markt niet geïrriteerd over telkens andere methodieken. Daarom bepleiten we een uitstel van invoering van de PCR Cement, totdat alle wijzigingen in de MKI berekening gereed zijn.

4. De invoering van alle veranderingen genoemd onder 3 moeten heel goed en tijdig gecommuniceerd worden. Het is namelijk moeilijk uit te leggen aan degenen die vernieuwende producten op de markt brengen, dat hun oorspronkelijke berekeningen moeten worden vervangen door een voor hen ongunstiger berekening. Hierin willen we als Stuurgroep Betonakkoord een gezamenlijke en transparante woordvoeringslijn van alle betrokken partijen.

5. Tot slot blijft wijziging van een MKI systematiek in de bouw door de introductie van de PCR Cement een punt van discussie. De maatschappelijke impact in brede zin van invoering van de PCR methodiek valt buiten de scope van uw opdracht, maar kan niet onbesproken blijven. Zoals de Stuurgroep Betonakkoord al in bovengenoemde reactie op het voornemen van de PCR introductie aangaf, heeft invoering van deze PCR verschillende beleidsmatige consequenties welke ondergetekende als onafhankelijk voorzitter alsnog bij betrokken ministeries zal aankaarten (met name bij de ministeries BZK en I&W). Hierbij gaat het om de gevolgen van toekenning van de CO₂ impact aan afvalstromen (waaronder banden, plastics, slib) bij verbranding in cementovens. In het product milieuprofiel van cement leidt dit tot een aanzienlijke CO₂ reductie, welke doorwerkt in de MKI voor de bouw. Aangezien deze MKI het belangrijkste instrument is om op CO₂ impact te sturen, heeft dat invloed op de te behalen beleidsdoelen. Nederland is het enige land in Europa dat de MKI als sturingsinstrument hanteert. Voor de productketens die CO₂ impact moeten optellen in hun product milieuprofiel (zoals banden, plastics en slib) is het een papieren exercitie. Het maakt voor die ketens niets uit want daarop wordt beleidsmatig niet gestuurd. Opmerkelijk is dat deze PCR methodiek los staat van de wijze waarop de CO₂ uitstoot in het kader van het ETS systeem aan sectoren wordt toegerekend. Hier wordt - terecht - alle CO₂ uitstoot, inclusief die van de afvalstromen, toegerekend naar de cementindustrie. Daarnaast wordt de PCR methodiek niet overal op dezelfde wijze gehanteerd. Zo wordt voor de toepassing van hoogovenslakken vanwege het hoge gewichtsvolume een alternatieve berekening gehanteerd uitgaande van de economische waarde. Aangezien hierin subjectieve keuzes gemaakt moesten worden, heeft men een specifiek scenario van 1% van de economische waarde genomen. Gelukkig maar. Want als gekozen zou zijn voor het scenario van 5%, hadden we toepassing van hoogovenslakken (en in de toekomst vergelijkbare afvalstromen) beter kunnen stoppen en teruggaan naar de traditionele cementmengsels.

Bovenstaande punten vindt de Stuurgroep Betonakkoord dusdanig van belang, dat wij onze bezwaren nadrukkelijk onder de aandacht zullen brengen van de Ministeries van IenW en BZK. Hopelijk heeft u hiervoor begrip.

Met vriendelijke groet,
Namens de Stuurgroep van het Betonakkoord

prof. dr. Jacqueline Cramer